

gent: zoveel talent

21 november 2017
**Actiedag
Operatie
Geslaagd**

Samen tegen vroegtijdig schoolverlaten

Programma

8.30 - 9 uur   Ontvangst

9 - 10 uur   Plenum

Introductie op de actiedag en huidige resultaten Operatie Geslaagd door Onderwijscentrum Gent
Getuigenissen van ervaringsdeskundigen (moderator: Johan Van de Walle, De Sleutel)
Welkom door schepenen van Onderwijs, Opvoeding en Jeugd Elke Decruynaere

10 - 12.30 uur   Presentaties/workshops

- workshop 1   De kracht van een mentor
- workshop 2   Jongeren inspireren en motiveren, hoe doe je dat? Van motivatie naar goesting!
- workshop 3   Oriëntering van basis- naar secundair onderwijs
- workshop 4   Intersectorale zorg voor maatschappelijk kwetsbare jongeren met specifieke onderwijs- en zorgbehoeften
- workshop 5   In connectie met jongeren en ouders: de kracht (en beperkingen) van digitale tools
- workshop 6   Opleiden voor de toekomst: 21ste vaardigheden als troef op de arbeidsmarkt

12.30 - 13.30 uur   Lunch

13.30 - 16 uur   Presentaties/workshops

- workshop 7   Jongeren inspireren en motiveren, hoe doe je dat? Een praktijkvoorbeeld
- workshop 8   Organisatie- en schoolontwikkeling
- workshop 9   Flexibele leerwegen: de tienerschool
- workshop 10   Vrije tijd-vrije ruimte
- workshop 11   Leiden we op voor de toekomst? Arbeidsmarktprognoses en het aanbod beroepsgerichte opleidingen
- workshop 12   Succesvolle netwerking

16 - 17.30 uur   Slot en dankwoord - Receptie

Workshops

workshop 1

De kracht van een mentor

Studentmentoren die jongeren één op één en op lange termijn begeleiden bieden hun mentee meer kansen tot het behalen van een kwalificatie en het maken van een juiste beroepskeuze zodat voortijdig schoolverlaten wordt voorkomen.

Laat je inspireren door Mentors of Rotterdam.

In dit mentorenprogramma nemen studenten van Hogeschool Rotterdam een rol op als mentor voor leerlingen uit lokale basis- en secundaire scholen van Rotterdam Zuid. De scholen betrekken hierin bewust al hun leerlingen en niet alleen diegenen waarbij het minder goed gaat. Het programma telt dit jaar 1250 studentmentoren die elk een leerling begeleiding geven. We denken samen na over succesfactoren en valkuilen van mentorenprojecten en maken de vertaalslag naar de Gentse context.

Werkvorm:

Interactieve lezing

Doelgroep:

Schoolteams (directie, leerkrachten), stafmedewerkers, beleidsmedewerkers, projectmedewerkers, ... binnen onderwijs en onze partnerbeleidsdomeinen werk, welzijn, jeugd, cultuur en vrije tijd

Spreker(s):

Nienke Fabries, programmamanager mentoren op Zuid

www.mentorenozuid.nl

workshop 2

Jongeren inspireren en motiveren, hoe doe je dat?

Van motivatie naar goesting!

Luisteren naar leerkrachten of begeleiders, zich engageren voor het maken van opdrachten... jongeren zijn er niet altijd even enthousiast over. Hoe kunnen we hen (terug) motiveren en goesting doen krijgen om te leren? In deze interactieve lezing wordt vanuit wetenschappelijk oogpunt ingegaan op welke verschillende types motivatie er bestaan, en hoe een leerkracht of begeleider (via zijn/haar stijl) en een school of organisatie (via bepaalde structurele maatregelen) op deze types motivatie kan inspelen. Naast het bieden van een aantal concrete oplossingsmogelijkheden wordt vooral een kader aangereikt waarop je later nog beroep kan doen. Het boek Vitamines voor groei (Vansteenkiste & Soenens, 2015) vormt de leidraad voor deze lezing.

Werkvorm:

Interactieve lezing

Doelgroep:

Schoolteams (directie, leerkrachten), stafmedewerkers, beleidsmedewerkers, projectmedewerkers, ... binnen onderwijs en onze partnerbeleidsdomeinen werk, welzijn, jeugd, cultuur en vrije tijd.

Spreker(s):

Prof. Dr. Maarten Vansteenkiste, vakgroep ontwikkelings-, persoonlijkheid- en sociale psychologie, Universiteit Gent

workshop 3

Oriëntering van basis- naar secundair onderwijs

Hoe kunnen we een structureel beleid rond oriëntering vormgeven op school? Hoe kunnen we leerlingen ondersteunen in het maken van een positieve studie- of beroepskeuze? Laat je inspireren door Transbaso en de PBSOG (Pedagogische Begeleiding Stedelijk Onderwijs Gent). Transbaso vertelt wat onderzoek hen leert over hoe we leerlingen kunnen versterken in het keuzeprocess van basis naar secundair en welke tools ze hiertoe ontwikkelden. De PBSOG illustreert hoe ze het leerproces van leerlingen uit het basisonderwijs en de eerste graad secundair onderwijs ondersteunen om vanuit hun eigen talenten een positieve studiekeuze te maken in functie van een latere loopbaan op de arbeidsmarkt. We denken samen na over sleutelmomenten in het oriënteringsproces van leerlingen en hoe we hier bewust kunnen op inspelen.

Werkvorm:

Workshop

Doelgroep:

Schoolteams (directie, leerkrachten, leerlingbegeleiders ...), CLB's, stafmedewerkers, beleidsmedewerkers, projectmedewerkers, ... binnen onderwijs en onze partnerbeleidsdomeinen werk, welzijn, jeugd, cultuur en vrije tijd

Spreker(s):

Griet De Baecke en Valérie De Smet, Pedagogische Begeleiding Stedelijk Onderwijs Gent - Karin Goosen, Transbaso, Steunpunt Diversiteit en Leren, Universiteit Gent

workshop 4

Intersectorale zorg voor maatschappelijk kwetsbare jongeren met specifieke onderwijs- en zorgbehoeften

Vermaatschappelijking van de zorg is een realiteit en vereist een sterk samenwerkingsmodel tussen onderwijs en (jongeren)welzijnswerk, jeugdhulp, gezondheidszorg en arbeid. We bekijken welke inspanningen worden verricht voor maatschappelijk kwetsbare jongeren met specifieke onderwijs- en zorgbehoeften en hoe we samen tot een sterker gemeenschappelijk gedragen plan kunnen komen voor de match zorgnood-zorgaanbod. Hoe kan de flow tussen bestaande diensten/voorzieningen in de verschillende fases van het zorgcontinuüm nog verbeteren en welke zijn de uitdagingen bij de sleutelmomenten van overdracht? Vanuit dit uitgangspunt worden we geïnspireerd door een toelichting over het samenwerkingsmodel van het Ondersteuningsnetwerk Onderwijs & Jeugdzorg in Antwerpen.

Werkvorm:

Workshop a.d.h.v. casusbespreking

Doelgroep:

Scholen (pedagogisch directeurs, zorgcoördinatoren, leerlingbegeleiders, ondersteuningsteams), VZW TOPunt en CLB-medewerkers, PBD's, brugfiguren, beleidsmedewerkers (jongeren)welzijnswerk, OCMW, jeugdhulp, parket, IROJ, gezondheidszorg, partnerorganisaties actief in fase 3-4 van het zorgcontinuüm

Voorkennis:

Zorgcontinuüm, preventiepiramide

Spreker(s):

Ingrid Verbeek en Toela Levoyannis, Ondersteuningsnetwerk Onderwijs & Jeugdzorg, Antwerpen

workshop 5

In connectie met jongeren en ouders: de kracht (en beperkingen) van digitale tools

Zowel scholen als organisaties die met jongeren werken, experimenteren met digitale systemen om te communiceren en het contact warm te houden, bijvoorbeeld over aanwezigheid, (positieve) feedback, oudercontact, ... Dat kan gaan van dure, logge automatische sms-systemen tot het gebruik van What's App of het laten ontwikkelen van eigen apps. Elk met hun sterke en zwakke punten. Tijdens deze sessie trekken we deze inspanningen op Gents niveau. We bundelen de bestaande kennis: welke systemen bestaan er, wat zijn de kenmerken van een goed systeem, wat zijn valkuilen, wat is haalbaar, hoe zorg je ervoor dat je gebruikers het effectief gebruiken, ...? We formuleren aanbevelingen, gaande van tips over goede systemen tot de aanbeveling om een beter systeem te laten uitwerken.

Werkvorm:

Presentatie - Discussie

Doelgroep:

Scholen, organisaties die met kwetsbare jongeren werken

Spreker(s):

Moderator is een expert van Digipolis

Enkele scholen en organisaties delen hun ervaringen: WordWijs, Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius en het Centrum Leren en Werken

workshop 6

Opleiden voor de toekomst: 21ste vaardigheden als troef op de arbeidsmarkt

Het belang van soft skills kan in de kennismaatschappij van de 21ste eeuw niet onderschat worden. Uit onderzoek komen 10 vaardigheden naar voren die belangrijk zijn om als jonge werkzoekende aangeworven te worden én te blijven. Jongeren blijken zichzelf hoger in te schatten dan werkgevers.

Wat betekent dit voor de onderwijspraktijk? Hoe sporen deze bevindingen het hernieuwde eindtermendebat en op welke manier kunnen we huidige onderwijspraktijken daarin al versterken?

Op welke manier kunnen opleidingsorganisaties en scholen inzetten op betere zelfinschatting en -evaluatie door de jongeren, en hen mee aan het stuur plaatsen voor het ontwikkelen van hun tekorten? Na de lezingen maken we tijd voor discussie en het onder de loep nemen van de eigen praktijk in kleine groepjes.

Werkvorm:

Lezing - Workshop

Doelgroep:

Scholen, sectorfondsen, derden opleidingsorganisaties

Spreker(s):

Sarah Vansteenkiste, Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA), KULeuven

Jort Ory, Vlaamse Scholierenkoepel

workshop 7

Jongeren inspireren en motiveren, hoe doe je dat? Een praktijkvoorbeeld

Hoe kunnen we op een positieve en motiverende manier met jongeren werken over uitdagende maatschappelijke thema's? Laat je inspireren door What's my name?. Dit project werkt met creatieve en artistieke middelen rond identiteit, diversiteit en radicalisering met jongeren uit het Provinciaal Handels- en Taalinstituut in Gent. Met de zelf-determinatie theorie als referentiekader bekijken we hoe autonomie, competentie en verbondenheid kritische succesfactoren zijn in dit verhaal. Neem daarna een concreet initiatief uit je school of organisatie onder de loep en ga samen met ons op zoek naar wat jongeren (nog meer) 'goesting' doet krijgen om te leren.

Werkvorm:

Workshop

Doelgroep:

*Bij voorkeur duo's per school of organisatie
Schoolteams (directie, leerkrachten), stafmedewerkers, beleidsmedewerkers, projectmedewerkers, ... binnen onderwijs en onze partnerbeleidsdomeinen werk, welzijn, jeugd, cultuur en vrije tijd.*

Voorkennis:

De interactieve lezing 'Jongeren inspireren en motiveren, hoe doe je dat?' van Maarten Vansteenkiste biedt meer duiding bij de begrippen autonomie, competentie en verbondenheid. Er is voor de sessie geen expliciete voorkennis vereist.

Spreker(s):

*Ann Langelet en Jessie De Naeghel, Onderwijscentrum Gent
Paulette De Vetter, Provinciaal Handels- en Taalinstituut Gent*

workshop 8

Organisatie- en schoolontwikkeling

Werken in een flexibele en vlakke (onderwijs)organisatiestructuur geeft 'goesting' omdat het leidt tot professionele en persoonlijke ondersteuning, autonomie en eigenaarschap.

In deze sessie verneem je argumenten om in een interdisciplinair team projectmatig en vakoverstijgend te gaan werken want door het werk anders en slimmer te organiseren wordt het werk weer 'werkbaar' gemaakt.

Met wetenschappelijke inzichten en vooral praktische voorbeelden en succesverhalen ga je geïnspireerd terug naar je werkplek om samen met collega's in dialoog te gaan over hoe een andere organisatiestructuur zou kunnen leiden tot vertrouwensvolle relaties tussen medewerkers, leerlingen, alsook met ouders en andere partners.

Werkvorm:

Presentatie en getuigenis

Dialoog Doelgroep:

Teams directie-, staf-, beleidsmedewerkers (bij voorkeur duo's per school/ organisatie) binnen onderwijs of de partnerdomeinen werk, welzijn, jeugd, cultuur en vrije tijd

Spreker(s):

Frank Rochus, Flanders Synergy

workshop 9

Flexibele leerwegen: de tienerschool

Hoe kunnen we tegemoet komen aan de diversiteit in onderwijsbehoeften?

Hoe kunnen we leerlingen samen aan boord houden?

Je krijgt een toelichting over de mogelijkheden van flexibele leerwegen in Vlaanderen. Er wordt een piste aangeboden om hier als school stapsgewijs mee aan de slag te gaan aan de hand van het voorbeeld van de tienerscholen in Brussel.

Werkvorm:

Presentatie en getuigenissen via film - Dialoog

Doelgroep:

Schoolteams (bij voorkeur duo's per school) , CLB- en PBD-medewerkers

Voorkennis:

Film: een nieuw educatief concept, de tienerschool

<https://www.youtube.com/watch?v=7by46bMY6xA>

Spreker(s):

Jan Royackers, Steunpunt Diversiteit en Leren, Universiteit Gent

workshop 10

Vrije tijd-vrije ruimte

Hoe bouw je de samenwerking tussen school, gezin, buurt en lokale, formele en informele organisaties zo uit dat daaruit een 'krachtige leer-en leefomgeving' en 'brede school' voor jongeren ontstaat? Een School dus met een hoofdletter, waar jongeren zich veilig en geïnspireerd voelen om op allerlei terreinen hun talenten te ontwikkelen en competenties op te bouwen.

Een Buurt of wijk waar jongeren, inclusief de maatschappelijk kwetsbare met specifieke onderwijs- en zorgbehoeften, de kans krijgen om wereldwijd te worden. We laten ons inspireren door het programma 'leer- en speeltijduitbreiding' in Kiel. Vervolgens gaan we op zoek naar bestaande initiatieven en denken we samen na over mogelijkheden binnen de Gentse context.

Werkvorm:

Getuigenis - Workshop

Doelgroep:

Scholen, partnerorganisaties brede school-activiteiten uit sectoren cultuur en vrije tijd, jeugd en sport, dienst samenleven, welzijn en gezondheid, dienst werk, wijkorganisaties, vertegenwoordiging leerlingenraden, brugfiguren

Spreker(s):

Sien Kets, 'Antwerp Children's Zone', Onderwijsbeleid Antwerpen,

Emmy Proost, directeur Onderwijsbeleid Antwerpen,

Hanne Van Gool, wijkverantwoordelijke onderwijs Kiel

workshop 11

Leiden we op voor de toekomst? Arbeidsmarktprognoses en het aanbod beroepsgerichte opleidingen

Je krijgt inzicht in de tendensen en de dynamieken van de arbeidsmarkt, met een nadruk op Gent en de omliggende regio. Waar zijn grote reserves, waar situeren de tekorten zich? Welke andere mechanismen spelen nog, zoals het fenomeen van verdringing? Welke impact hebben maatschappelijke veranderingen op het jobaanbod in de verschillende segmenten van de arbeidsmarkt? Vervolgens gaan we dieper in op wat die arbeidsmarktanalyse betekent voor het onderwijs en hoe het onderwijs zich daar nu tegenover verhoudt. Daarbij schuwen we de moeilijke vragen niet. Welke richtingen zijn populair en welke niet? Hebben we in Gent het juiste aanbod, ook voor de (toekomstige) vraag? Hebben we omwille van de verdringing op de arbeidsmarkt 'doodlopende' studierichtingen? Of is het allemaal niet zo eenvoudig?

Tijdens de discussie achteraf duiken we dieper in de materie en gaan we verder dan de klassieke patstelling tussen 'opleiden voor specifieke beroepen/vragen van de arbeidsmarkt' versus 'breed opleiden tot burgers'.

Werkvorm:

Presentatie - Discussie

Doelgroep:

Schoolteams (directie, leerkrachten), stafmedewerkers, beleidsmedewerkers binnen onderwijs en onze partnerbeleidsdomeinen werk, welzijn, jeugd, cultuur en vrije tijd

Spreker(s):

Thomas Quaethoven, VDAB

Els Van Doorselaer, Centrum Leren en Werken Gent

Wim Danschutter, Onze-Lieve-Vrouw-Instituut Gent (OLVI)

workshop 12

Succesvolle netwerking

Om complexe uitdagingen aan te pakken, wordt er steeds vaker samengewerkt over de grenzen van organisaties en sectoren heen. Netwerken zijn gericht op het delen van kennis en expertise en het realiseren van onderlinge afstemming in de activiteiten. De samenwerking groeit vanuit de erkenning van een gedeeld belang en heeft nood aan een open dialoog om vertrouwen op te bouwen.

In deze sessie staan we stil bij de kenmerken en succesfactoren van een samenwerkingsverband. We focussen op de structuur van zo'n netwerk, de rol van de coördinator, het 'botsen' van belangen en logica's die in de verschillende organisaties/sectoren aanwezig zijn, enz.

Maar... hoe begin je er nu zelf aan?

Met het aangeboden referentiekader gaan we vervolgens concreet aan de slag binnen de Gentse context.

Werkvorm:

Lezing - Workshop

Doelgroep:

Directies en beleidsmedewerkers, projectcoördinatoren... binnen onderwijs en de partnerdomeinen welzijn, jeugd, cultuur en vrije tijd en werk

Spreker(s):

Prof. Dr. Joris De Corte, vakgroep Sociaal Werk & Sociale Pedagogiek, Universiteit Gent

Praktische info

Datum

21 november 2017

Waar

De Punt, Kerkstraat 108, 9050 Gentbrugge

Inschrijvingsgeld

Gratis

Inschrijven:

Via <https://actiedag-operatie-geslaagd.eventbrite.nl> kunt u zich inschrijven. Dat kan tot en met donderdag 16 november 2017 of totdat het maximum aantal deelnemers is bereikt.